

Sammanfattning och bemötande av yttranden från närboende och andra privatpersoner

Flera yttranden från närboende och andra privatpersoner har inkommit till miljönämnden. Här sammanfattas de vanligast förekommande yttrandena.

De övriga frågor i yttrandena som inte rör miljönämndens myndighetsutövning, kan inte hanteras i detta ärende.

Ett flertal yttrande rörande en framtida utvinning av naturgas har inkommit i ärendet. Den anmälda verksamheten rör dock endast djupborrning efter borrkärna och de effekter på miljön som verksamheten kan medföra. Det som granskas i detta ärende är därför enbart de konsekvenser på miljö och människors hälsa som kan uppkomma vid den anmälda djupborrningen. Länsstyrelsen i Skåne Län är tillståndsmyndighet vid en eventuell tillståndsansökan om att utvinna naturgas.

De närboende är framförallt oroliga för vattentillgången och vattnets kvalitet, under och efter borrningen. Det gäller både de egna privata brunnarna och kommunens vattentäkt.

Mot bakgrund av de skyddsåtgärder som anges i anmälan och kompletteringen bedöms riskerna vara mycket små för att vatten i privata brunnar eller kommunens vattentäkt skulle påverkas.

Platsen för borrning ligger inom Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (NBO). Risk finns t ex att de tunga transporterna packar jorden så att framtida användningen påverkas.

Enligt NBO kan områdets värden påverkas negativt av minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikning, täkt, luftledningar och vägdragningar.

Det översta jordlagret schaktas bort och läggs tillbaka när borrararbetet är slutfört. I samband med transporter kommer körskydd att läggas ut och bedömningen är att ingen påverkan ska ske på marken. En tillfällig väg anläggs ut till arbetsplatsen i samband med arbetet.

Verksamheten bedöms inte ha någon påverkan på NBO.

Verksamheten uppfyller inte Miljöbalkens 1 kap. 9§; ”En verksamhet eller åtgärd får inte bedrivas eller vidtas om den medför risk för att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämras avsevärt”, och bör därför inte tillåtas

Bedömningen är att paragrafen inte är aktuell för denna typ av verksamhet.

En komplettering på grundvattenutredning efterfrågas

Här hänvisas till Shells bemötande av yttranden.

Frågor finns beträffande när vattenprover kommer att tas samt var och vilka prover

Ett kontrollprogram har upprättats, där det har angetts hur många prover som ska tas på de privata brunnarna och var, samt vilka parametrar. Tekniska kontoret tar redan idag regelbundna prover på den kommunala vattentäkten.

Vattendirektivet (SFS 2008:983), 4 kap. 5§ och 6 kap. 5§ p. 1-7 uppfylls inte om borrhningen tillåts

Mot bakgrund av de skyddsåtgärder som anges i anmälan och kompletteringen bedöms riskerna vara mycket små för att grundvattnet skulle förorenas och bli obrukbart. Arbete med inrättande av vattenskyddsområde för Oderups vattentäkt kommer att påbörjas under hösten 2009.

En oro finns för om det går att bedriva jordbruk framöver om borrhningen tillåts

Bedömningen är att den möjligheten inte kommer att påverkas.

Man anser att verksamheten bör räknas som en vattenverksamhet och prövas som det

Miljökontoret har talat med Magdalena Lindberg Eklund på Länsstyrelsen, som anser att det inte är en vattenverksamhet.

Skarvarna på skyddsroren kan bli otäta eller brista

Skyddsroren ska vara gängade enligt Shells bemötande av yttrandena.

Platsen för borrhningen ligger inom högriskområde för radon till följd av alunskiffern i marken. Risker finns för förhöjda radonhalter i mark och vatten

Enligt undersökning av förekomst av radon i Hörby kommun som gjordes 1989, finns inga högriskområden för radon i kommunen. Endast låg- eller normalriskområden finns.

De skyddsåtgärder som vidtas och de stora avstånden till brunnar gör att det bedöms att inga brunnar kommer att påverkas av borrhningen.

Shell uppger i sin anmälan att provborrningen inte kommer påverka eventuell förekomst av radon i närliggande brunnar. Om det uppkommer förhöjda radonhalter i luften så är det direkt vid själva provborrningshålet. Eftersom detta inte är ett instängt utrymme utan utomhus kommer detta inte medföra risker för människors hälsa i området.

Det har uppgetts att byte av kemikalier kan förekomma under arbetets gång. Då vet ingen egentligen vilka kemikalier som används. Vem ska kolla det och betala för de resurser som krävs.

Om utbyte av kemikalie blir aktuellt ska det först kontrolleras och godkännas av miljönämnden. Detta sker inom ramen för tillsynsarbetet, vilket betalas av verksamhetsutövaren.

I anmälan anges olika alternativ till borrhmetod som kan användas. Det gör det svårt att bedöma riskerna med borrhningen.

I kompletteringen anges, efter att upphandling med borrentreprenör är klar, att det är rotationsborrning som ska användas.

Eventuella spolförluster kan medföra att förorenat vatten läcker ut

I anmälan anges ett antal skyddsåtgärder som kan vidtas vid eventuella spolförluster. De kemikalier som ska användas har valts med tanke på att de inte ska förorena i händelse av ett läckage. Bedömningen är att de skyddsåtgärder som redovisats är tillräckliga.

Borrutrustningen kommer att smörjas med olja, vilket kan göra dricksvattnet obrukbart

Enligt Mats Åkesson på Sweco, är det UniWay Bio Lix 62 som kommer att appliceras på borrhängernas gänger. Detta för att få isär dem igen. Produkten är granskad och godkänd av Sweco för tänkt ändamål. Enligt säkerhetsdatabladet är den inte bedömd och klassificerad som miljö- eller hälsofarlig produkt.

Tillstånd finns inte för att hantera radioaktiva sonder

Enligt kompletteringen till anmälan är det Ramböll som ska utföra borrhålsloggningen (där radioaktiva sonder används) och de har de tillstånd och certifikat som krävs.

Säkerhetsdatabladet för kemikalierna är inte på svenska, vilket gör det svårt att bedöma vilka kemikalier det handlar om

Komplettering har gjorts till anmälan med säkerhetsdatablad på svenska.

Det finns inga uppgifter om varifrån vattnet som behövs vid borrningen ska tas eller vilka mängder det handlar om

I kompletteringen anges att 150 m³ vatten behövs, som kommer att tas från vattentäkten i Hörby samhälle.

I bullerutredningen finns ingen utredning om hur hästar och boskap kan påverkas av den planerade borrningen

Här hänvisas till Shells bemötande av yttranden.

Försäkringsbolagen ställer krav på ytterligare vattenprover

Enligt Länsförsäkringar ställer de inga krav på vattenprovtagning. Prover kommer att tas i privata brunnar enligt kontrollprogrammet.

Att diabas inte skulle finnas i området är felaktiga uppgifter. Det kan finnas sprickzoner.

Här hänvisas till Shells bemötande av yttranden.

Kommunen har anlitat en oberoende geolog för granskning av anmälan, som inte finner någon anledning att ifrågasätta de uppgifter som tagits fram av Shell.

Vilka garantier finns för vattnet om kommunens vattentäkt förorenas

Här hänvisas till yttrande från tekniska kontoret, som är ansvariga för vattentäkten.

Borrentreprenör borde upphandlas i samråd med Hörby kommun

Shell har i kompletteringen redovisat de certifikat som innehas av den borrentreprenör som valts. Bedömningen är att det inte finns någon anledning att ifrågasätta entreprenörens kompetens inom området.

Dränering från fastigheten går idag ned i Sniberupsån i närheten. Borrplatsens dränering kommer också att gå dit.

Enligt anmälan kommer ingen dränering att ske från arbetsplatsen. Allt borrhax, vatten mm som uppkommer, kommer att samlas upp i tankar och transporteras iväg. Tät gummiduk kommer att läggas under hela arbetsplatsen för att hindra läckage till omgivningen.

Om de förebyggande åtgärderna inte räcker kan t ex ett oavsiktligt utsläpp av diesel göra dricksvattnet otjänligt

Bedömningen är att de skyddsåtgärder som anges är tillräckliga för att hindra läckage eller utsläpp av diesel eller andra kemikalier.

Ärendet bör klassas som ett tillståndsärende istället för anmälningsärende

Bedömning har gjorts i ärendet, enligt de kriterier som anges i Miljöbalken, om det är ett tillståndsärende. Mot bakgrund av lämnade uppgifter kan det inte anses vara ett tillståndsärende.

Det kommer att bli höga ljudnivåer under pågående arbete. Bullerutredningen ifrågasätts om den är pålitlig och tillräcklig

Bullerutredningen är granskad och bedöms vara utförd på ett korrekt och tillräckligt sätt. Enligt beräkningarna i denna kommer de riktvärden som finns för industri att klaras. Om högre ljudnivåer uppkommer vid arbetet, kan miljönämnden ställa krav på att det måste åtgärdas innan arbetet fortsätter.

Transporterna till och från arbetsplatsen är en olycksrisk

Riskerna bedöms inte vara större än i samband med andra transporter.

Salmonella har påträffats i Lövestadstrakten i Sjöbo kommun, där Shell avser att utföra den första provborrningen. Risk för smittspridning finns när maskinerna flyttas därifrån till Oderup

Enligt länsveterinär Lotta Berg, är inte den fastigheten som är aktuell för provborrning i Sjöbo en av dem där salmonella konstaterats. Något större spärrområde har heller inte inrättats, utan restriktioner gäller endast de två fastigheter där salmonella konstaterats.

Ett värsta riskscenario, utrymningsplan eller riskanalys enligt Lagen om skydd mot olyckor har inte presenterats i anmälan

Värsta riskscenariot har presenterats i bilaga 5 till anmälan.

Enligt Mikael Kess på Räddningstjänsten är det inte aktuellt med utrymningsplan eftersom det inte är någon brandfarlig verksamhet, eller riskanalys enligt Lagen om skydd mot olyckor, då det inte handlar om någon verksamhet som, enligt 2 kap. 4§, ”innebär fara för att en olycka skall orsaka allvarliga skador på människor eller miljö”.

Foderrören av stål som ska användas är korrosionsbenägna. Rören borde vara av ett mer beständigt material

Bedömningen är att de skyddsror som ska användas enligt anmälan och kompletteringen är en tillräcklig säkerhetsåtgärd.

Om en incident inträffar som innebär att vattnet förstörs, skulle de drabbade behöva få vatten utkört under hela den tid det tar från det att skadan upptäcks tills det kommunala vattnet dragits ut. Det innebär stora kostnader och olägenheter i sig.

Om den kommunala vattentäkten förstörs kommer tankbilar att köra ut vatten till vattenverket, inte till varje enskild. Vattnet distribueras sedan ut på nätet som vanligt. Det är bara de som har egen vattentäkt som i sådant fall får vatten utkört direkt.

Irreversibla skador kan uppkomma innan de upptäcks

Ingen risk föreligger med hänvisning till de ämnen som ska användas, då det inte handlar om några toxiska ämnen. När det handlar om radon måste det ske ett intag under mycket lång tid, flera år, för att det ska ge några skador.

Foderröret bör sticka upp ca 50 cm över markytan, så att brukaren kan se var det är. I annat fall kan det knäckas av tyngden från brukarens tunga maskiner

Enligt Mats Åkesson på Sweco, kommer röret att kapas ca 1 meter under markytan och i överenskommelse med fastighetsägaren.

Utsläppen till luft från användning av diesel, samt trafik till och från arbetsplatsen, kommer att bli avsevärda mängder

I anmälan har verksamhetsutövaren visat att man inte kommer att överskrida miljö kvalitetsnormerna för utsläpp till luft.

Det finns en enskild vattentäkt, på fastigheten Oderup 9:16, ca 150 meter från borrhölet, som inte nämnts i anmälan. Fastigheten är inte bebodd, men skulle bli osäljbar om vattnet i brunnen skulle bli otjänligt

Enligt Anneli Ålund, Sweco, kommer denna brunn att provtas om fastighetsägaren ger sin tillåtelse, även nivå mätare kan installeras.

Miljönämnden bör göra en egen utredning där alla risker utreds utifrån perspektivet att det värsta händer

Bedömningen är att den utredning som gjorts är tillräcklig.

Vattenprov bör tas av miljökontorets personal och hur ofta proverna ska tas bestämmas av oberoende expertis. Prover bör tas före, under och efter borrhölet.

Enligt kontrollprogrammet kommer proverna att tas av utbildad personal, före och ungefär en månad efter borrhölet. Att ta prover under pågående arbete får inte anses nödvändigt, då transporter i grundvattnet inte sker så snabbt att förändringar skulle kunna upptäckas på så kort tid.

Vem betalar vattnet som tas från Hörbys vattentäkt och till vilken taxa.

Shell betalar enligt den vanliga VA-taxan, enligt uppgift från Tekniska kontoret.

Vem är ansvarig myndighet om något händer och vem betalar sanering och kostnader vid eventuella olyckor

Miljönämnden är tillsynsmyndighet. Verksamhetsutövaren, dvs Shell, är ansvarig för sin verksamhet och vilka olägenheter den eventuellt förorsakar.

Olika siffror har förekommit gällande den mängd diesel som ska förbrukas under arbetets gång.

Den siffran som uppgetts i anmälan är 10 m³. Någon ytterligare utredning om mängden diesel som används bedöms inte nödvändig.

Frågor har uppkommit angående vilka försäkringar som finns om något händer, där Shell blir ersättningsskyldig

Här hänvisas till Shells bemötande.

Det finns uppgifter om att tryckluft med 400 bars tryck ska användas

Vid provborrningen kommer ingen tryckluft att användas, enligt Mats Åkesson på Sweco.